

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 131/03-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť V. B., bytom L., vo veci porušenia základných práv a slobôd garantovaných v čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu v Trnave zo 14. januára 2003 sp. zn. 6 T 127/02 a uznesením Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2003 sp. zn. 3 To 39/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júna 2003 doručená sťažnosť V. B., bytom L. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu v Trnave (ďalej aj „okresný súd“) zo 14. januára 2003 sp. zn. 6 T 127/02 a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej aj „krajský súd“) z 27. marca 2003 sp. zn. 3 To 39/03 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že napadnutými rozsudkami bol „*bez dôkazov a zistenia skutkovej podstaty veci*“ uznaný za vinného z trestného činu útoku na

verejného činiteľa podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona, a tým súdy porušili jeho základné právo na spravodlivý proces podľa čl. 6, právo na účinnú nápravu pred vnútroštátnym orgánom podľa čl. 13, zákaz diskriminácie podľa čl. 14 a zákaz zneužívania práv podľa čl. 17 dohovoru. Podľa názoru sťažovateľa okresný súd a krajský súd „odmietli akceptovať“ jeho označené základné práva „pre môj rómsky pôvod“.

Z napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré sťažovateľ pripojil k svojmu podaniu, vyplýva, že tento súd odvolanie sťažovateľa proti rozsudku okresného súdu zo 14. januára 2003 sp. zn. 6 T 127/02 zamietol z týchto dôvodov:

„Krajský súd na podklade podaného odvolania preskúmal podľa § 254 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým môže odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a tak zistil, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné.

Okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal všetky potrebné dôkazy a nepochybil ani pri ich hodnotení. Dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní bol preukázaný skutkový stav uvedený vo výroku napadnutého rozsudku. V odôvodnení rozsudku následne v súlade s ustanovením § 125 Tr. por. vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, existenciu ktorých skutočností pokladal so zreteľom na výsledky dokazovania za vylúčené alebo pochybné a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Obžalovaný na hlavnom pojednávaní zhodne ako v prípravnom konaní popieral, že by na adresu policajta použil vulgárne a urážlivé výroky. Vypovedal, že prevážal za traktorom maringotku a kolotoč, s ktorými pred domom nezastavoval, ale vošiel rovno do dvora, lebo brána bola otvorená. Vo dvore od neho žiadal policajt doklady, ktoré mu nedal, lebo bol už na súkromnom pozemku.

V podstate zhodne s výpoveďou obžalovaného vypovedala aj svedkyňa J. K., sestra obžalovaného.

Obhajoba obžalovaného však bola vyvrátená výpoveďami svedkov L. S. a M. P., ktorí zhodne udávali, že počas služby spozorovali traktor, ktorý za sebou ťahal kolotoč a maringotky, nemal funkčné osvetlenie, a preto sa rozhodli ho skontrolovať. Pretože išiel

po celej šírke vozovky, počas jazdy sa im traktor nepodarilo predísť, lebo ulica bola úzka, ale išli za ním, až kým nezastal pred domom. Svedok S. ďalej vypovedal, že vyšiel zo služobného vozidla, prišiel k obžalovanému ešte pred domom a žiadal od neho doklady, na čo obžalovaný reagoval vulgárnymi a urážlivými výrazmi na jeho adresu. Že došlo k nedorozumeniu, počul i svedok P., ktorý zostal v služobnom vozidle, počul hádku a ku koncu aj hrubý výraz. Obaja svedkovia jednoznačne tvrdili, že až po tomto incidente otvorila sestra obžalovaného bránu a tento vošiel s traktorom do dvora.

Aj krajský súd považoval výpovede svedkov S. a P. za vierohodné, najmä že služobný zákrok bol vykonaný pred domom obžalovaného, a že bol dôvodný. Sám obžalovaný v dôvodoch odvolania uviedol, že dňa 8. 4. 2002 bol rozhodnutím č. ORP-248/Di-SK-2001-HC uznaný za vinného zo spáchania priestupku spočívajúcom v tom, že na poslednej maringotke v zadnej časti nemal funkčné osvetlenie.

Preukázané konanie obžalovaného okresný súd správne právne posúdil ako trestný čin útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 3 Tr. zák., lebo vulgárnymi nadávkami hrubo urazil verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci.

Okresný súd nepochybil ani pri rozhodovaní o treste. Obžalovanému bol uložený trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby s podmieneným odkladom na krátku skúšobnú dobu, ktorý trest vzhľadom na osobu obžalovaného a doterajší spôsob života je trestom primeraným a možno predpokladať, že splní účel sledovaný zákonom.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom (...).

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom (...).

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 17 dohovoru nič v tomto dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to dohovor ustanovuje.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej, ako aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol

posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (mutatis mutandis rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Predmetom sťažnosti je tvrdené porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa garantovaných v čl. 6, čl. 13, čl. 14 a čl. 17 dohovoru rozsudkom Okresného súdu v Trnave zo 14. januára 2003 sp. zn. 6 T 127/02 a uznesením Krajského súdu v Trnave z 27. marca 2003 sp. zn. 3 To 39/03.

K porušeniu označených základných práv rozsudkom okresného súdu a krajského súdu malo dôjsť podľa sťažovateľa tým, že ho súdy „*bez dôkazov a zistenia skutkovej podstaty veci*“ uznali za vinného z trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 156 ods. 3 Trestného zákona, pričom jeho základné práva uvedené súdy podľa sťažovateľa neakceptovali pre jeho rómsky pôvod.

1. Pokiaľ ide o porušenie označených základných práv rozsudkom okresného súdu, treba poukázať na citovaný čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd. Právomoc ústavného súdu je preto v týchto prípadoch subsidiárna. O ochrane označených základných práv sťažovateľa, ktorých porušenie namieta, vo vzťahu k rozsudku okresného súdu rozhodol v odvolacom konaní krajský súd, a preto vzhľadom na uvedenú zásadu subsidiarity nie je v právomoci ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu zo 14. januára 2003 sp. zn. 6 T 127/02.

Vzhľadom na uvedenú skutočnosť bolo treba túto časť sťažnosti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. Pokiaľ ide o námietku porušenia označených základných práv uznesením krajského súdu, podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným

súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti neuviedol žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktoré obsahuje podrobné odôvodnenie (pozri časť I tohto uznesenia), je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku o porušení práva sťažovateľa na spravodlivý proces, tak ako to tvrdil vo svojej sťažnosti. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu ohľadom zistenia skutkového stavu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bolo potrebné v tejto časti sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Rovnako je sťažnosť zjavne neopodstatnená aj v časti namietajúcej porušenie práva podľa čl. 13 dohovoru, pretože je evidentné, že sťažovateľ v danom prípade mal právo na účinnú nápravu pred vnútroštátnym orgánom, ktorú aj využil, keď podal odvolanie proti rozsudku prvostupňového súdu. Skutočnosť, že odvolaniu sťažovateľa vyhovené nebolo, samo osebe neznamená porušenie tohto článku dohovoru.

Pokiaľ ide o namietané porušenie zákazu diskriminácie podľa čl. 14 dohovoru, sťažovateľ neuviedol žiadnu skutočnosť, z ktorej by vyplývalo, že došlo k porušeniu tohto článku dohovoru, preto bolo potrebné jeho sťažnosť odmietnuť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na to, že ústavný súd nezistil porušenie žiadneho hmotnoprávneho ustanovenia dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu, nepovažoval za potrebné s namietaným porušením čl. 17 dohovoru sa zaoberať.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2003